

De lijdende vorm

N°5

De lijdende vorm

In zinnen in de lijdende vorm, ook wel passieve zinnen genoemd, doet het onderwerp van de zin niets.

Voorbeeld:

De bal wordt omhoog gegooid.

De man werd uitgescholden.

In een zin in de lijdende vorm kan wel staan wie wel iets doet. In dat geval moet het voorzetsel 'door' gebruikt worden:

Voorbeeld:

De keuken wordt vaak **door Hans** schoongemaakt.

De nieuwe brug wordt **door de koningin** geopend.

Het vormen van de lijdende vorm

De lijdende vorm kan in alle tijden gevormd worden:

- Tegenwoordige tijd: worden + voltooid deelwoord

Voorbeeld:

Lies **wordt** morgen **geopereerd**.

- Onvoltooid verleden tijd: verleden tijd van worden + voltooid deelwoord

Voorbeeld:

Het concert **werd** **afgelast**.

- Voltooid tegenwoordige tijd: zijn + voltooid deelwoord

Voorbeeld:

Het plafond **is** **gewit**.

- Toekomende tijd: zullen + worden + voltooid deelwoord

Voorbeeld:

Het paard **zal worden bereden** door de jockey.

- Voltooide toekomende tijd: zullen + zijn + voltooid deelwoord

Voorbeeld:

Het huis **zal** over een paar jaar **zijn gebouwd**.

- Hypothetische tijd: zou(den) + worden + voltooid deelwoord

Voorbeeld:

De medicijnen **zouden** door het farmaceutische bedrijf **worden geleverd**.

- Hypothetische verleden tijd: zou(den) + zijn + voltooid deelwoord

Voorbeeld:

Hij **zou** door zijn vader **zijn** opgevoed.

Het gebruik

De lijdende vorm wordt gebruikt:

- als het niet belangrijk is wie de handeling doet of gedaan heeft

Voorbeeld:

Willem van Oranje is in 1584 vermoord.

- als het niet bekend is of niet precies duidelijk is wie de actie uitvoert

Voorbeeld:

Mijn fiets is gestolen.

- als er helemaal geen subject in de zin staat (er + passief)

Voorbeeld:

Er mag in dit gebouw niet worden gerookt.

© Telelangue - 2012